

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRAJER LAJOS.

Előfizetési árak:
Égész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12
Negyedévre ———— 6
Egy hónapra ———— 2
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
A hirdetésben fogadtatnak és
Amennyiben az összes hirdetés
irodáknak.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
minden nap délután 5 órakor.

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1910.

XXXIX. évfolyam 173. szám.

Hétfő, augusztus 1.

Közoktatásügyünk szervezete.

v.

A leányok szakoktatása.

A Messinger-féle leánynevelő intézet értesítője.
Nagybecskerek, aug. 1.

A fiúk és leányok általános és a fiúk szakoktatásának ismertetése után szólunk végül pár szót a leányok szakoktatásáról. Addig, amíg a nők egyedüli hivatása a családalapítás volt, amíg a nők általános oktatása is csak az elemi ismeretek nyújtásából állott, addig természetesen szakoktatásról sem lehetett szó. Mióta azonban a megváltozott társadalmi rend a nő szociális helyzetét is megváltoztatta, amióta a nő a férfiaval egyforma helyet követel és a nőt éppen úgy meg kell tanítani dolgozni, mint a férfit, előtérbe lépett a nők szakoktatása is. Valami széles, jól megállapított rendszert itt sem találunk, a tervezetés, a kísérletezés mutatkozik itt is, de azért óriási haladás é téren 1868-tól, amikor a nagy Eötvös felismerve a nők tanításának a fontosságát és először gondoskodik a nők középfokú oktatásáról is, 1896-ig, mikor Wlassics már a magyar egyetemet megnyitja a nőknek.

A nők pályaválasztásánál erősen befolyásoló körülmény az, hogy a gyakorlati kiképzés céljait szolgáló szakiskolák száma igen kevés és ami van is, az nagyon egyféle. A mai szakképzés még csak nagyon kevés pályára vezeti a nőket és természetesen, hogy azok a pályák tulszuffoltak, amelyekből elég vagy tulsok intézetünk van. Az utolsó statisztikai kimutatás szerint a polgáriskola IV. osztályát egy évben végezte 6830 leány. Ezek közül mindjárt pályát kezdett 486 leány és pedig: vasutas lett 74, gazdász 5, ipari pályára lépett 153, kereskedőre 115, postás lett 73, irnok 22 és egyéb 44. A tanálmányait tovább folytatta 3371 leány és pedig a palgáriskola továbbképző tanfolyamain 200, felsőbb leányiskolában 314, gimnáziumban 97, kereskedelmiben 1025, tanítónőképzőben 1043, egyéb szakiskolában (szini, zene stb.) 692; otthon maradt 2923 leány, elzüllött vagy meghalt 50.

Az otthon maradt leányok a világba lépő férjhez menendő hajadonok, kik elégen tartják a polgáriskolában szerzett műveltséget polgárnői hivatásuk betöltéséhez, ide számítható még az 510 is, kik általános továbbképző tanfolyamokon vagy felsőbb leányiskolákban folytatják tanulmányaikat minden szakzi színezet nélkül, tehát az összes végzeteknek a fele, akik jövő hivatásukul a férjhezmenést választják, a második fele már eshetőségről is gondoskodik, pályát választ magának, hogy esetleg férj nélkül is megtudjon élni. Ez a statisztika minden szónál ekesebben mutatja a leányiskolák kettős feladatát: úgy nevelni a leányt, hogy természetes hivatásának élni tudjon, vagyis a család, a házi tűzhely számára; de másodrészt arra is képesíteni, hogy a létért való küzdelemben saját erejéből is sikeresen megállhassa a helyét. Sajnos ez utóbbi feladatnak iskoláink nem felelnek meg. Dilettáns a nő ma még ugyszólván minden téren nálunk. A vasut, a posta maga gondoskodik a női segéd munkások kiképzéséről, tanítónőképző az 35 van az országban, évenként körülbelül 1000 új tanítónő kerül az élet forgatagába, minden falusi tanítói

állásra több száz okleveles női pályázó van, de hol tanuljanak a mi leányaink ipart, gazdaságot, hiszen ilyen iskola alig van az országban és ami 1—2 van is, ott is csak dilettánsokat képeznek. De tovább megyek, hol tanulja meg a nő a háztartást, a sütést, főzést, a tehenel, a baromfival, a kis kerttel való bánást, hogy az több legyen dilettantizmussal. Hiába, e téren is ott vagyunk, ahol agrár állam létünkre a gazdaságkezeléssel vagyunk. Apa meganija a fiát, ugy, ahogy ez a nagyapjától tanulta, haladásról szó sem lehet. Így vagyunk a háztartással, így a női iparral, női gazdasággal, a dilettantizmus megöl minden józan törekvést.

A Messinger Karolin-féle leánynevelő-intézet ezidei értesítője gyönyörű fényképfelvételeivel foglalkoztatja a nagy méretű fejlődésről, melyet e minden ízében modern kulturintézmény az elmúlt tanévben ismét elért.

A díszes értesítő Szenes Adolf tanár „Számant a polgári leányiskolában” című cikke vezet be. A számant köztudomásúlag nem éppen kedvenc tárgya a leánykákknak. Rendesen nehéz, száraz, unalmas tantárgynak tartják, a minek következménye, hogy nőinknek nem éppen erős oldala a számolni tudás. A cikkben a szerző bemutatja, miként kell a számant úgy tanítani, hogy a leányok érdeklődését, figyelmét felkeltse, a mikor ezután megszűnik a számant nehéz és száraz tantárgy lenni. A népszerűen tartott érdekes pedagógiai értekezést ajánljuk az érdeklődőknek.

Az intézet lefolyó évi történetéből a következőket emeljük ki:

Az új tanév már a tetemesen bővült új intézetben indult. Az intézet nagy arányát mutatja, hogy az épületek 189.724 koronába, a pazar tornacsarnok 19.667 koronába, a fürdőszoba 4313 koronába, a vízvezeték 6153 koronába, a berendezés pedig 40.644 koronába került. Magában foglal: elemi iskolát, polgáriskolát, kereskedelmi irányú továbbképző tanfolyamot, háztartási tanfolyamot és internátust.

Beiratkozott az elemi iskolába 74, a polgáriskola 145, a kereskedelmibe 18, a háztartási tanfolyamra 28, összesen 265 tanuló, 22-vel több, mint a múlt tanévben. Vallásra nézve: 76 róm. kath., 48 gör. kel., 9 ref., 9 ág. ev. és 123 izr. Anyanyelvre nézve: magyar 167, német 45, szerb 46, román 5, horvát 1, tót 1. A szülők lakó helyét tekintve: 178 helybéli, 52 torontálmezei, 26 más megyei és 9 külföldi (Ausztria, Bosznia, Szerbia, Bulgária). Ez utóbbi adatot különösen kiemeljük, hogy a kiváló intézet jó hírneve nemcsak a vármegyén, de az ország határára túl is terjedt már. Az intézetnek ezt az igazán elismerésre méltó rohamos fejlődését a város intéző köreinek is örömmel kell tudomásul vennie, mert az idegen tanulók szülői, testvérei, rokonai idejőnnek városunkba, itt vásárolnak, költenek és elhagyatott városunk idegenforgalmát emelik. A tanulók közül 72 lakott az internátusban, 5 pedig félbennlakó volt.

Modern tanítási módra vall, hogy arra törekedtek, hogy a tanuló lehetőleg mindent az iskolában tanuljon meg. Óvakodtak a túlterheléstől és amit különös dicsérettel emelünk ki, hogy az elemi iskolai tanulók csak 9 órákor mennek az iskolába. A szemléltető oktatásra nagy súlyt helyeztek és ezért az intézet folyton fejleszti szép gyűjteményeit és tanszereit. Ezt a célt szolgálják a tél folyamán tartott urániai előadások, melyeket az intézet gépeivel vetítettek.

Nagy gondot fordítanak a nevelésre és gondosan ügyelnek arra, hogy a tanulók vallásuk követelményeinek megfelelően és habár az intézet felekezeti jelleg nélküli, szelleme és tevékenysége mély vallásos életre tanuskodik.

A tantestület 26 tagból állott, kik közül 13 nő, 8 férfi rendes tanár és 5 hitoktató; az egészségi viszonyokra rendes iskolaorvos ügyel fel.

A tanulók előmenetele igen jó volt. Kötendő volt a tanulók 28%-a, jeles 34%, jó 32%, elégséges 6%. A polgáriskolában nem bukott egy tanuló sem, az elemiben három tanuló 1—2 tárgyból.

Az intézet internátussal is egybe van kapcsolva, melynek célját, napirendjét a modern leánynevelés minden mozzanatára kiterjedő házszabályait, valamint a költségeket, felszerelést külön fejezetben közli az értesítő.

Az intézet „Erzsébet önképzőkörének” működéséről Magyar Piri főjegyző számol be. Tartottak 1 alakuló, 10 rendes gyűlést és záróünnepélyt. Ezeket felolvastak, szavaltak, énekeltek, zongoráztak és cimbalmoztak. Versenyfogalmazást, számolást és szavallást is tartottak. A nyertesek díszkötésű könyveket kaptak.

A tanulók névsora, amelyben fel van tüntetve a tanulók testsúlya és testmagassága év elején és év végén, szabályok, a jövő évre vonatkozó tudnivalók egészítik ki a nagy gonddal összeállított szép füzetet, amelyet a ritka pedagógiai érzékű és szervező képességű igazgató Messinger Karolin szerkesztett. Sz. A.

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6 óratól kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 1/4 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5 óratól 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déli óráig nyitva van.

IDŐJÁRÁS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárási jelentése.

Augusztus 1.

Barométer súlyedő, délután 1:38 órakor: 750,8 mm.

Hőmérséklet: maximum 33,0 C., minimum 16,8 C. Csapadék: —.

Felhőzet: Cu. 2. Szélirány és erősség: ES. 2.

Jóslat a következő 24 órára: Meleg. Zivatarok.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 6 perctől másnap este 8 óra 38 perctig; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 perctig; felhőzet: Ci = fűtőfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci—St = felhőfátyol, Ci—Cu = bárányfelhő, Cu—St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság, 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szél erősség: 0 = szélcsend, 8 = nagy vihar.

Ehrlich tanár s a nagybecskereki gyógyítások.

— A tudós levele —

Nagybecskerek, aug. 1.

Dr. Iványi Mór, a i Nagybecskereken az Ehrlich-Hata szerummal a verbajosok beoltását végzi, tudvalevőleg oly föltétellel, a pta a szerumot Ehrlich tanártól, hogy pontos jelentést tesz neki minden beoltásról és azok hatásáról.

Iványi dr. kötelezettségének meg is felelt s az oltásokról a jelentést megküldötte Ehrlich tanárnak.

A világhírű tudós a jelentésre most a következő levelet intézte dr. Iványihoz:

Frankfurt A/M., 29. Juli 1910.

Sehr geehrter Herr Kollege!

Ich danke Ihnen bestens für Ihren freundlichen Bericht vom 26. und freue mich, dass bei Ihnen die Resultate so gut sind. Ich sandte Ihnen gestern Ihrem Wunsch entsprechend eine grössere Partie Röbrenchen und bitte es mich nur wissen zu lassen, wenn Sie mehr brauchen.

Bei dem Kinde dessentwegen Sie anfragen, würde ich ruhig den Versuch machen und zwar rate ich hier, eine Dose von etwa 0.008 g. pro Kilogramm Körpergewicht zu injizieren.

Allen Ihren Nachrichten sehe ich mit grossem Interesse entgegen und bin mit besten Empfehlungen und in vorzüglicher Hochachtung

Ihr sehr ergebener
P. Ehrlich.

Magyarul:

Igen tisztelt Kollega ur!

Nagyon köszönöm önnek f. hó 26-ikán küldött szivas értesítését és örülök, hogy önnél a kísérletek olyan jól sikerülnek. Kívánságára tegnap küldtem egy nagyobb mennyiséget a szerből és kérem csak hozza tudomásomra, ha önnek még több kellene.

Az illető gyermek esetében, amely iránt ön kérdést intézett, nyugodtan merném a kísérletet megtenni és pedig tanácsolnám, hogy kilogramm testsúlyonként 0.008 grammot fecskendezzen be a szerből.

Minden egyes tudósítását nagy érdeklődéssel várom és vagyok továbbra is kitűnő nagyrabecsülésel

az ön igaz hive

P. Ehrlich.

Ehrlich tanár a levéllel egyidejűleg három tubus szerumot is küldött Iványi drnak, akinak módjában van folytatni a nagy sikerrel megkezdett oltásokat.

Iványi dr. eddig 6 betegnél alkalmazta Nagybecskereken a szerumot s mindegyik esetben sikerrel. Három beteg teljesen gyógyultnak mutatkozik s a másik három szintén gyógyulóban van. A szerumnak a kezelt betegekre eddig semmi káros hatásuk nem volt. Sem láz, sem fájdalom nem jelentkezett náluk s így a legjobb remény van arra, hogy a szerum teljes gyógyhatású.

A gyógyítást Iványi dr. tovább folytatja a küldött új szerumokat, amelyekre annál is inkább nagy szükség volt már, mert az ország minden vidékéről egyre szaporodnak a jelentkező betegek, akik Nagybecskerekre igyekeznek, hogy itt gyógykezeltesék magukat a szerummal.

— **Személyi hír.** Dr. Dellmanics Lajos főispán kurjácskai birtokáról ma visszaérkezett Nagybecskerekre.

— **Áthelyezés.** A m. kir. vallás és közoktatási miniszter Falquet Lajos nagybecskereki állami polgári és felső kereskedelmi iskolai tanárt e minőségében szolgálatára berendelte a budapesti VII. ker. állami felső kereskedelmi iskolához. Falquet Lajos tizenhárom éve tanította az itteni felső kereskedelmi iskolában a francia nyelvet s az iskola kiváló ereje volt. A rokonos tanár távozása élénk sajnálkozást kelt minden körben.

Áthelyezte továbbá a miniszter Fetés István pancsovai állami felső kereskedelmi iskolai tanárt a szombathelyi felső kereskedelmi iskolához.

— **A városi tisztikar köréből.** Mattanovich György városi jegyző nyári szabadságáról visszaérkezett s ma újból átvette hivatalát. — Terék Mátyas állami anyakönyvezető helyettes ma két heti szabadságra ment s távolléte alatt Giffinger Zsigmond városi jegyző helyettesíti.

— **Kinevezés.** A m. kir. vallás- és közoktatási miniszter Szilágyi Zoltán nagyrőcsei állami polgári fuiskolai helyettes tanítót a pancsovai polgári fuiskolához segédtanítónak kinevezte.

— **Petőfi.** Tegnap volt hatvanegy esztendeje, hogy Petőfi Sándornak a fehéregyházi sikon nyoma veszett. Erről az évfordulóról illik mindig megemlékezni, mert Petőfi neve a magyarság dicsősége, amelyet az ő lánglelke szerteárasztott az egész művelt világon. Ebből az alkalomból tegnap a fehéregyházi sikon lelkes ünnepély is volt, amelyen nagy ünneplő közönség jelent meg.

— **Halálozás.** Hieber Hugó nagybecskereki szikvizgyáros felesége, szül. Hruska Róza tegnapelőtt délután 29 éves korában meghalt. Az elhunyt fiatal asszonyt tegnap délután temették el ismerősei és rokonai nagy részvétel mellett.

— **Az elhalasztott sorozások.** A honvédelmi miniszternek a sorozások ügyében kiadott legújabb rendelete értelmében a sorozásokat mindazon helyeken, ahol azoknak folyó hó 8-ika előtt kellett volna kezdődniük, folyó év szeptember havában tartják meg. E rendelet értelmében tehát Torontálmegye Nagybecskerek városában és járásában, Nagykikinda városban és járásban, továbbá a törökbecsei, antalfalvai, bánlaki, nagyszentmiklósi és perjámosi járásokban a sorozásokat szeptemberre halasztják, míg a többi helyeken a működési tervzetben megállapított időben tartják meg a sorozást. A szeptemberi sorozások határnapjait legközelebb állapítják meg.

— **A Sirályok kabaré-estélye.** A nagybecskereki „Sirályok” evezős-társaság szépen sikerült kabaré-estélyt rendeztek tegnap a szomszédos Ecskán, amelyen több nagybecskereki műkedvelő és műkedvelő is közreműködött. Az estélyt a közönségi nagyvendéglőben tartották meg, melynek tágas termei a szorongásig megteltek közönséggel, melynek soraiban ott láttuk a község színéjéért, továbbá a perlaszi, nagybecskereki és erzsébetlaki vendégeket is. Előadás után hajnalig tartó vidám táncmulatság volt, melyhez a zenét a Sirályok házi zenekara szolgáltatta.

Creme de Beurre Parisienne

(Parisi Vaj-Creme) Ára 3 korona

Cosmetikában korszakalkotó találmány.

Az arcbőr minden abnormális tisztatlanságát (vörös orr, szeplő, bibircs, ránc, stb.) **14 nap alatt eltünteti.**

Paris elite kedvenc toilette cikke.

Főraktarak:

Paris: Rue Rigoletto 7.
London E. C.: Idol Lane 7—8.
New-York: Sohn Street 90.
Mailand: Via Aurelio Saffi 9.
Wien: G. R. Fritz.
Budapest: Török A.

Nagybecskerek Nikolits E. gyógyszerháza, Gabona-tér.
Prospektus gratis.

— **Községek átsatolása.** Mint Nagyszentmiklósról jelentik, Szerbnagyszentmiklós község nagy tanácssterneben legutóbb dr. Szilárd Adolf elnöke alatt népgyűlés volt, mely állást foglalt Nyerő és Kisteremia községekre a járástól való elcsatolása ellen és kérelmezte Egres és Sárafalva községekre a járáshoz való hozzácsatolását. Groff Gyula ismertette a kérdést minden oldalról megvilágítva és felolvasta az alaposan indokolt határozatot, melyet a közgyűlés egyhangulag el is fogadott. A népgyűlés határozatát áttették az előjárásához, amely kérdéssel a képviselőtestület legközelebb foglalkozni fog.

— **Sárffy Sándor jubileuma.** Lapunk szombati számában már megemlékeztünk Sárffy Sándor fűtőházi főnök jubileumáról, a melyet ma ünnepeltek meg a nagybecskereki vasutasok. A vasuti tiszték, nemkülönbén a fűtőházi személyzet és a mozdonyvezetők küldöttségei ma délelőtt Krumenacker István forgalmi főnökkel az élükön felkeresték lakásán a jubiléumot, akit Krumenacker István üdvözölt negyven éves szolgálati jubileuma alkalmából. A meleg hangu és szívélyes üdvözlések után a küldöttségek értékes emléktárgyat adtak át az ünnepeltnek, aki meghatóttan mondott köszönetet az ovációkért. Délelőtt a jubiléum házában nagy ebéd volt, a melyen számos pohárköszöntőben ünnepelték a jubiléumot és annak nejét, este pedig a régi pályaudvar vendéglőjében nagyszabású társasvacsora lesz, a melyen az ünnepelt számos jóbarátja és ösmerőse is részt vesz.

— **Jótevény gyermekelődás.** Nehány apróság a napokban gyermekelődást tartott, amelyen Bergenthal Erika, Barta Janka, Hoffmann Ilonka, Engel Margit, Steiner Dezső, Gahlen Böske, Engel Maca, Grünberger Berta, Engel Piri és Benzion Frida sikerülten előadták a „Pista királyfi és Mariska hercegnő” című gyermekjátékot. Az előadásnak 27 kor. 50 fillér jövedelme volt, amelyet a nagybecskereki árvaháznak juttattak. Ezért most az árvaház igazgatósága hálás köszönetét fejezi ki.

— **Meteorhullás.** Ritka szép égi tűneménynek voltak tanúi, mint lapunknak írják, július 29-ikén a perlasziak. E napon este fél 9 óra tájban ugyanis déli irányban hatalmas meteor hullott le, amely lilászvörös fényben égve-lobogva tünt föl s az egész égboltozatot bevilágította. Az égi tűnemény szemlélői csak igen rövid ideig gyönyörködhetek a látványban, mert a meteor néhány másodperc alatt eltűnt.

A Szent István ünnepnap alkalmából a magy. királyi államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a nevezett vasut, valamint kassa—oderbergi vasut magyar vonalainak összes állomásairól — az üzemükben álló helyi érdekű vasutak állomásainak és a szomszédos forgalomnak kizárásával — mind a három kocsiosztályra nézve Budapestre mintegy 30%-kal mérsékelten menettérti jegyek adatnak ki. Ezen menettérti jegyek f. évi augusztus 18—20. napjain — az utóbbi napon azonban legkésőbb délelőtt 9 óráig Budapestre érkező — valamennyi személyszállító vasúthoz (expressz vonatok kivételével) fognak kiadni. A menettérti jegyek 5 napig érvényesek oly módon, hogy a kiadás napját első napnak számítva, érvényességük az 5. napon éjfélkor lejár. Megjegyeztetik azonban, hogy a visszatérés legkorábban csak f. évi augusztus hó 20-án délután történhetik; korábbi visszatérés esetére a jegyek érvénytelenek. Az utazás megszakításának sem menet-, sem jövevény nincsen helye. Gyermeknek számára külön kedvezmény nem engedélyeztetik. Budapest, 1910. július hó 13. Az igazgató helyett: Alex, főfelügyelő.

(8—X2.)

— **A varróleány tragédiája.** Szomorú esetről adnak hírt Pancsováról. Egy 16 éves fiatal varróleány, Unger Anna a napokban ugyanis a Temesbe ugrott s odaveszett. Azt mondják, hogy a leányka azért ment a halálba, mert egy selyemruhát vasalás közben összeégetett, amit anyyira szívére vett, hogy megölte magát.

— **Halálos vízmerítés.** Bogosán Ilona itteni 13 éves cselédleány tegnap délután a kaszinókert közelében vízmerítés közben a Bégába esett s mielőtt még segítségére siethettek volna, elmerült a vízben. Holttestét eddig még nem sikerült kifogni.

— **Villámcsapás.** Törökbecsén a napokban nagy zivatar támadt és sokáig tartott a villámok és mennydörgés. E közben egyszer csak a villám becsapott Spaitz János gépész házába, amely kigyuladt s teljesen leégett. — Szerencsére a házbeliiek a kritikus időben a szomszédságban tartózkodtak s így nekik nem történt bajuk.

— **A Maros titka.** Ujszentpéteren tegnapelőtt Ruszán György nevű 10 éves szemlélő kis fiú holttestét fogták ki a Marosból. A holttesten külerőszak okozta fejsébet találtak, mely az orvosi vélemény szerint a fulladás előtt keletkezett. Minthogy e szerint bűntény gyanúja forog fenn, elrendelték a kis halott boncolását és a vizsgálatot.

— **Uj szállítási cég Nagybecskereken.** Perlmór és Fia szegedi jöhírű szállítócég városunkban, a szerb hitközségi palotában (Szerb-templom-utca) szállítási, bizományi, inkasszó fióküzletet nyitott. A szegedi főútlelet 1863. év óta áll fenn. A cégnek jó hírneve és kiterjedő összeköttetései vannak. A szállítási cégre vonatkozólag olvasóink a lapunkban megjelenő hirdetésből bővebb felvilágosítást nyernek.

(292—x.14)

TÁVIRATOK

Országgyűlés.

— **A képviselőház ülése** —

Budapest, aug. 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház ma még nem kezdhetette meg a nyári vakációt, mert szombaton még felvették az elintézendő ügyek közé a konzuli bíráskodásról szóló javaslatot, a melyet az elnök elfelejtett napirendre tűzni. Így azután az **üldési** jókívánások holnapra maradtak s ma még a kánikulai forróság dacára is tüzes kis vita folyt a konzuli bíráskodás körül. Ezt a vitát azonban ma befejezték s holnapra már némely formalitások elintézése után nyári pihenőjére térhet a Ház.

A mai ülésen Kabos Ferenc alelnök elnökölt, aki az elnöki bejelentések során bemutatta Maros-Tordavármegye feliratát az általános titkos választói jog érdekében.

Kiadták a kérvényi bizottságnak. Ezután harmadszori olvasásban megszavazták a népszámlálásról és a nagy állami kölcsönről szóló javaslatot.

Most áttértek a konzuli bíráskodás szabályozásáról szóló 1891. évi XXXI-ik törvénycikk hatályának meghosszabbítására vonatkozó törvényjavaslat tárgyalására.

A javaslatot Blanár Béla előadó ismerteti. Elmondja a konzuli bíráskodás historikumát, kifejti a javaslat fontosságát és elfogadásra ajánlja.

Bakonnyi Samu ellenzi a javaslatot, mert az szerinte egy új közös ügyet csinál.

Székelly Ferenc igazságügyminiszter megmagyarázza, hogy itt egy kényszerhelyzetről van szó s nem egy új közös ügyről.

A konzulok Magyarországot is képviselik s így az ügyet az ország érdekében sem lehet függőben hagyni. Kéri a javaslat elfogadását.

Mig Ugron Gábor, Polónyi Dezső, majd ismét Székelly Ferenc szóval fel, azután általánosságban megszavazzák a javaslatot.

A részleteknél Csermák Ernő és Székelly Ferenc igazságügyminiszter szóval fel s azzal részleteiben is elfogadják.

Herceg Ferenc betérjeszti a könyvtári bizottság jelentését, amelyet vita nélkül elfogadnak.

Következett volna a miniszterelnök válasza Urmánczy Nándornak a Marostorda vármegyei főispán kinevezése dolgában tett interpellációjára.

K h u e n - H é d e r v á r y Károly gróf miniszterelnök kéri, hogy válaszát holnap mondhasa el.

Miután a ház ehhez hozzájárul, megállapítják a holnapi napirendet s ezzel az ülés véget ért.

A főrendiházról.

Budapest, aug. 1. (A „Torontál” eredeti távirata.) A főrendiház bizottságai ma délután tárgyalták a képviselőházban elintéztett törvényjavaslatokat. A közjogi bizottság az ujoncjavaslatokat és a honvédelmi miniszter jelentéseit, a pénzügyi bizottság az indemnitást és a beruházási javaslatot, az egyesült pénzügyi és közgazdasági bizottság a román kereskedelmi szerződést és a statisztikai hivatal munkatervét, végül a közgazdasági bizottság a népszámlálásról és a legeltetési forgalom eltüntetéséről szóló törvényjavaslatot tárgyalja.

A megüresedett mandátumok.

Budapest, aug. 1. (A „Torontál” ered. távirata.) Verseczen tegnap mondta el programbeszédét Karátson Lajos honvédelmi államtitkár, az ottani nemzeti munkapárt jelöltje. Az államtitkárt számos képviselő kísérte el, köztük Torontálból ott voltak: Daniel Pál, dr. Bogdán Zsivkó és Tellesky Kristóf képviselők. Az államtitkár délelőtt 11 órakor mondta el programbeszédét nagy tetszés mellett s óriási számu közönség jelenlétében. Délben a jelölt tiszteletére ebéd volt. Karátson államtitkár egy-két napig Verseczen marad.

Miskolczon tegnap Görgey László munkapárti és Kubik Béla Kossuthpárti mondtak programbeszédet. Görgey László beszéd közben rosszul lett, úgy, hogy a párt jegyzője olvasta fel a programot.

Ugyancsak tegnap mondta el programbeszédét a körömczbányai kerületben a munkapárt jelöltje, dr. Werner Gyula is, akit nagy ovációval fogadtak.

Liptószentmiklóson ujabban még két jelölt van, ugymint Bella Mátyás tót nemzeti és Burger néppárti, Iglón a visszalépett függetlenségi Máriaassy Tibor helyett Ritóók Jánost jelölték.

Határidő-üzlet.

Budapest, aug. 1. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték: Buza (augusztusra) . . . 18-70 — — Buza (októberre) . . . . 19-20 — — Rozs (októberre) . . . . 14-14 — — Zab (októberre) . . . . 14-32 — — Tengeri (májusra) . . . . 11-50 — —

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

Advertisement for 'SZULTÁN BŐRÉS DÚS LITHION FORRÁS' featuring an image of a bottle and text: 'KIVÁLÓ VEGYIÖSSZETÉTELŰ'.

Kapható Nagybecskereken: ROSA BÉLA, FENDLER JÓZSEF fűszerkereskedésben, s más kereskedésekben

Nyíltér.

(K rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerk.)

Cséplő-garniturák

1 teljes készlet 8 lóerejű, 1 teljes készlet 6 lóerejű, 1 drb 6 HP magánjáró gőzlokomobil, több nem magánjáró és cséplőszekrény, gyárilag javított állapotban kedvező ár és fizetési feltételek mellett azonnal szállíthatók. Bővebbet:

Friedrich Testvéreknél, Temesvár. Közvetítők díjaztatnak! 615-2.2

Kedvező alkalom = önállósításra.

Agilis, ügyes, intelligens fiatal emberek nagyobb vidéki városokban egy

világcég képviselőjét nyerhetik.

Szükséges tőke 2-3000 korona; évi jövedelem szorgalom szerint 6-8000 korona.

Ajánlatok „Szorgalom 38.” jellege alatt Mosse Rudolf hirdetőjébe, Budapest, V. ker., Nádor-utca 11. szám alá küldendők. 613-3.3

ELADÓ ÜZLET.

Nagybecskereken, a Hunyady-(fő-)utcában (Városház-épület) évek óta a legjobb hírnévnek örvendő dívatár, uridívat, dohányzószék-kereskedés, mely trafikál és bélyegeladással van összekötve, haláleset következtében azonnal eladó.

Bővebbet az üzletben:

WATZKE F., NAGYBESCKEREKEN.

612-3.1

509/1910. sz. Rudolfsnád község elöljáróságától.

Arlejtési hirdetmény.

Rudolfsnád község a róm. kath. templom tatarozását határozta el. A munkák biztosítása céljából folyó évi augusztus 16-án d. e. 11 órakor Rudolfsnád község házánál tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik az alábbi feltételek mellett.

1. A munkák a munka átadása napjától számított 8 nap alatt megkezdendők és legkésőbb 1910. évi november 15-ig teljesen befejezendők.

2. Az ajánlatok pecséttel lezárt borítékban, 1 koronás bélyeggel ellátva és szabályszerűen kiállítva, „Ajánlat a rudolfsnádi róm. kath. templom javítási munkálataira” felirattal ellátva legkésőbb a kitűzött nap d. e. 10 órájáig Rudolfsnád község elöljáróságához nyújtandók be. Szabálytalanul kiállított, vagy később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

3. Az ajánlatokhoz az ajánlati költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénzt kell csatolni.

4. Rudolfsnád község a beérkezett ajánlatok felett még az nap dönt.

5. A szóban forgó munkálatra vonatkozó költségvetés és részletes feltételek Rudolfsnád község jegyzői irodájában augusztus 13., 14. és 15-én a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

6. A munkát elnyerő vállalkozó köteles a munkák tartósságáért 1 évig jót állani és a letett 5%-os bánatpénzt 10%-os biztosítékra kiegyenlíteni.

Rudolfsnád község a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választ és fentartja

magának a jogot, hogy esetleg valamennyi ajánlatot visszautasíthassa.

Rudolfsnád, 1910. évi július 31.

618-1.1

Községi elöljáróság.

Advertisement for 'SZÉPLŐ' featuring two portraits of women and text: 'az arczon levő barna, szürke és sárga foltok, éppugy a karon, nyakon stb. igen kellemetlen szépséghibának nevezhető, mert kezelés nélkül ritkán mulik el...'.

Kül ritkán mulik el, legfeljebb bizonyos idő múlva valamivel halványabb lesz. Amellett a fiatal nők és gyermekek lágy s gyöngéd bőr részét lepik el. Különösen szöke szépségek szenvednek alatta. Miután ezen pehelyek a felbőrben vannak, úgy azt egy egyszerű fájdalomtalan módon kell eltávolítani, még pedig addig, míg a szeplőszínezet teljesen elmúlik. Erős kenőcsök e szerek célt nem érnek és jó eredményt csak a

Zucker-féle szab. gyógyszappannal

Érhető el, előbbiek drágábbak és a használatban kellemetlenek, másrészt a ruháimuk bepíszkolása végett nem ajánlatos. Ha a sűrű krémszerű habot, melyet a Zucker-féle szab. d. gyógyszappan ad, este használjuk és azt éjjelen át rajta hagyván, reggel azt gyöngéden lemoszuk, úgy mint azt a használati utasítás előírja, úgy egyszerű módon és tisztán elérjük azt, hogy a felső bőr hámlani kezd, egy tiszta, gyöngéd és rózsaszínű arcszín fog létrehozni, amelyet aztán a Zucker-krém-mel és Zucker-szappannal tovább kell ápolni. A megrendelésnél a következő különbségre kell figyelni: Zucker szab. 35%-os gyógyszappanja a legkiválóbb és legnagyobb. Darabja 2.50 kor. Zucker szabad. 15%-os gyógyszappanja, hatását mennyiségében gyöngébb. Darabja 1 kor. Ehhez való Zucker-krém (szírtalanító) a bőrkéremek gyöngye. Egy tubus ára 2.50 kor., kis tubus 1.25 kor.

Valódi csakis Melkuhn Dezső drogeriájában kapható Nagybecskereken.

1081/1910. sz.

Tiszahegyes község elöljárósága.

Arlejtési hirdetmény.

Tiszahegyes község képviselőtestülete 59. kgy. 1245/910. sz. a. hozott és 1290. kgy. 17047/910. sz. alatt törvényhatóság által jóváhagyott határozatával községi ovoda épület építését határozta el.

Az előirányzott összeg 21857 korona 80 fill. Ezen munkálatok biztosítása céljából nyílt és zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetünk.

Felhivatnak vállalkozni szándékozók, hogy 1910. évi augusztus 16-ik napján d. e. 9 órakor Tiszahegyes község házánál megtartandó nyílt versenytárgyaláson jelenjenek meg.

Zárt ajánlatot tenni szándékozók pedig felhivatnak, hogy a 8300/907. B. m. közszállítási szabályrendelet értelmében felszerelt zárt ajánlataikat 1910 évi augusztus 16-án d. e. 9 óráig alólírott elöljárósághoz nyujtsák be.

Elkészve érkezett ajánlatok vagy utóajánlatok nem fogadtnak el.

Árverezni szándékozók kötelesek az előirányzott összeg 5%-t készpénzben, vagy ovadékképes papirokban az árlejtést vezető községi bíró kezéhez az árlejtés megkezdése előtt letenni.

A zárt ajánlattevők ugyanezen bánatpénzt kötelesek vagy ajánlataikhoz csatolni, vagy pedig az ajánlataik benyújtásakor Tiszahegyes község pénztárához lefizetni. Részletes árlejtési feltételek a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában megtekinthetők.

Tiszahegyes, 1910. évi július hó 29.

Grézlo, jegyző.

Radivojác, bíró.

Irodai

gyakornok

vagy

gyakornoknő

azonnali

alkalmazást nyerhet

Ozv. Guttmann Jakabné és Fiai cégnél Nagybecskereken.

